

MERITIUS®

ADVOCATEN - AVOCATS

Verdienstelijk in recht

© Copyright MERITIUS® Gent

Wet van 19 december 2005

Toepassingsgebied 1

Precontractuele informatie-
plicht 2

Het afzonderlijk document..... 2

Sancties 3

Geheimhouding 4

Dwingend recht - inwerkingtre-
ding 4

Nieuwe wet betreffende de precontractuele informatie bij commerciële samenwerkingsovereenkomsten

Luc Stolle en Stephanie De Wilde

De nieuwe wet van 29 december 2005 betreffende precontractuele informatie bij commerciële samenwerkingsovereenkomst heeft voor vele handelaars belangrijke wijzigingen tot gevolg voor de manier waarop zij hun contracten dienen te onderhandelen.

De wetgever wil er met deze nieuwe wet voor te zorgen dat de partijen bij het onderhandelen van zgn. **commerciële samenwerkingsovereenkomsten** zo juist en volledig mogelijk worden ingelicht omtrent hun **rechten en plichten**. Vooral de partij die het recht verkrijgt (hierna "verkrijger") wordt in bescherming genomen. Vaak neemt deze verkrijger een economische zwakkere positie in dan de partij die het recht verleent (hierna "verlener").

De wetgever achtte het evenwel niet opportuun om een gedetailleerde en strikte wetgeving uit te werken die de vrijheid van ondernemen zou aantasten. Hij legt aan de partijen enkel verplichtingen op die betrekking hebben op de **precontractuele fase**. De partijen blijven dus vrij – uiteraard binnen de regels van het dwingende recht en de openbare orde – om de inhoud van de eigenlijke commerciële samenwerkingsovereenkomst vast te leggen.

Toepassingsgebied

De wet is van toepassing op commerciële samenwerkingsovereenkomsten tussen twee onafhankelijke partijen, waarbij de ene partij aan de ander het recht verleent om een **commerciële formule** te gebruiken onder één of meer van de volgende vormen:

- een gemeenschappelijk uithangbord
- een gemeenschappelijke handelsnaam
- een overdracht van know-how
- een commerciële of technische bijstand

De partijen kunnen zowel rechts- als natuurlijke personen zijn.

Van zodra één van de genoemde elementen overgedragen wordt en de verkrijgende partij daarvoor, hetzij rechtstreeks hetzij onrechtstreeks, enige vergoeding (van welke aard ook) betaalt, is de Wet van toepassing. Het betreft dus géén cumulatieve voorwaarden.

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

De terbeschikkingstelling van een uitgangbord, een merk, de overdracht van know-how of het verstrekken van commerciële of technische bijstand is voldoende opdat de bijzondere precontractuele verplichtingen zouden gelden.

Opdat de Wet van toepassing zou zijn dient de verkrijger haar activiteiten hoofdzakelijk in België uit te oefenen.

De Wet heeft dus een **zeer ruim toepassingsgebied**. Het was ontegensprekelijk de bedoeling van de wetgever een veelheid aan vormen van commerciële samenwerking te omvatten opdat er geen discriminatie zou zijn tussen de verschillende formules, wat de benaming ook is die de partijen daaraan zouden geven.

Het ligt voor de hand dat franchiseovereenkomsten of aanverwante overeenkomsten onder de Wet ressorteren. Immers in het kader van deze overeenkomsten worden er “per definitie” een merknaam, een uithangbord en/of know-how ter beschikking gesteld of wordt er commerciële of technische bijstand geleverd.

Maar ook andere overeenkomsten kunnen onder het toepassingsgebied van de Wet vallen. Denk maar aan alleenverkoopconcessies, licentieovereenkomsten (bijv. m.o.o. commercialisatie van producten), sommige joint-venture-overeenkomsten, enz. Telkens opnieuw zal men dienen na te gaan of één van de vier bovengenoemde elementen werden overgedragen

Précontractuele informatieplicht

De plicht tot het verstrekken van de informatie rust op de partij die het gebruiksrecht verleent: **uiterlijk één maand vóór het sluiten van de commerciële samenwerkingsovereenkomst** dient zij aan de andere partij het **ontwerp van deze overeenkomst** én een **afzonderlijk document** te bezorgen, waarvan de inhoud hieronder wordt besproken.

Deze termijn moet de partij die het gebruiksrecht verkrijgt toelaten het voorstel ten gronde te onderzoeken en zich, indien nodig, te laten adviseren.

Gedurende deze termijn mag dan ook geen enkele verbintenis worden aangegaan. Evenmin mag enige vergoeding, bedrag of waarborg worden gevraagd of betaald vóór het verstrijken van de termijn van één maand volgend op het verstrekken van de beide documenten.

Het afzonderlijk document

Het afzonderlijk document bestaat uit **twee delen**. Het eerste deel bevat de essentiële contractuele bepalingen. Het tweede deel omvat de gegevens die nodig zijn voor de correcte beoordeling van de commerciële samenwerkingsovereenkomst.

De **essentiële contractuele bepalingen** betreffen:

- de vermelding dat de commerciële samenwerkingsovereenkomst al dan niet specifiek met inachtneming van de persoon wordt gesloten (zgn. “*intuitu personae*-karakter”);
- de verbintenissen;
- de gevolgen van het niet behalen van de verbintenissen;
- de berekeningswijze van de vergoeding die de verkrijger betaalt en de eventuele herzieningswijze in de loop van de overeenkomst en tijdens de hernieuwing ervan;
- de concurrentiebedingen, hun duurtijd en hun voorwaarden;
- de duurtijd van de commerciële samenwerkingsovereenkomst en de voorwaarden voor de hernieuwing;

- de voorwaarden voor opzeg en beëindiging van de overeenkomst, met name wat de lasten en investeringen betreft;
- de voorkeurrechten of de aankoopoptie ten voordele van de verlener en de regels voor de waardebeoordeling van de handelszaak bij de uitoefening van deze rechten of de optie;
- de exclusiviteiten die zijn voorbehouden aan de verlener.

De gegevens voor de correcte beoordeling van de samenwerkingsovereenkomst zijn:

- naam of benaming en adresgegevens van de verlener;
- in geval het recht wordt verleend door een rechtspersoon, de identiteit en de hoedanigheid van de natuurlijke persoon die namens hem optreedt;
- de aard van de activiteiten van de verlener;
- de intellectuele eigendomsrechten waarvan het gebruik wordt toegestaan;
- de jaarrekeningen van de laatste drie boekjaren van de verlener;
- de ervaring met commerciële samenwerking en de ervaring binnen de exploitatie van de commerciële formule buiten een commerciële samenwerkingsovereenkomst;
- de historiek, de staat en de vooruitzichten van de markt waarin de activiteiten worden uitgeoefend, vanuit algemeen en lokaal oogpunt;
- de historiek, de staat en de vooruitzichten van het marktaandeel van het netwerk vanuit een algemeen en lokaal oogpunt;
- voor elk van de voorbije drie jaren, het aantal uitbaters die deel uitmaken van het Belgische en internationale netwerk, alsook de expansievooruitzichten van het netwerk;
- voor (elk) van de voorbije drie jaren, het aantal commerciële samenwerkingsovereenkomsten dat is afgesloten, het aantal dat is beëindigd op initiatief van de verlener en op initiatief verkrijger, evenals het aantal overeenkomsten die niet werden hernieuwd op vervaldag;
- de lasten en investeringen waartoe de verkrijger zich verbindt bij de aanvang en tijdens de looptijd van de commerciële samenwerkingsovereenkomst, met opgave van de bedragen en hun bestemming alsook hun aflossingstermijn, het ogenblik waarop ze aangegaan zullen worden en hun lot bij beëindiging van de overeenkomst.

Het is van essentieel belang dat de beide documenten duidelijk, begrijpelijk en nauwkeurig zijn opgesteld. Indien er zich interpretatieproblemen voordoen, zal de voor de verkrijger meest gunstige interpretatie prevaleren.

De informatie moet schriftelijk of op een duurzame en voor de verkrijger toegankelijke drager ter beschikking gesteld worden.

Sancties

Indien de verlener verzuimt de vereiste informatie mee te delen of de termijn van één maand voorafgaand aan het sluiten van de overeenkomst niet respecteert, dan kan de verkrijger de nietigheid van de samenwerkingsovereenkomst invoeren binnen een termijn van twee jaar na het sluiten van de overeenkomst.

De gevolgen van de nietigheid mogen niet worden onderschat. Het betekent immers dat de verkrijger in een (financiële) situatie moet worden geplaatst waarin hij zou hebben verkeerd indien hij de overeenkomst niet had afgesloten. De verlener van het recht zal mogelijks moeten opdraaien voor dit herstel. De vergoeding kan dan ook verschillende vormen aannemen.

Eén maand vóór het sluiten van de overeenkomst dient de overdrager van de commerciële formule aan de verkrijger de door de wet opgelegde informatie te verstrekken.

Naast een ontwerp van de te ondertekenen overeenkomst, moet een afzonderlijk document worden voorgelegd.

Dit afzonderlijk document bevat enerzijds een overzicht van een aantal door de wet opgesomde essentiële contractuele bepalingen, en anderzijds de gegevens die het de verkrijger van de commerciële formule mogelijk moeten maken daarvan een correcte beoordeling te maken.

Wanneer de vereiste informatie niet tijdig werd afgeleverd, dan kan de verkrijger gedurende twee jaar na het sluiten van de overeenkomst de nietigheid ervan vorderen.

Essentiële contractuele bepalingen die niet in het afzonderlijk document vervat liggen, kunnen eveneens nietig worden verklaard

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

*De partijen zullen de om-
trent de commerciële
samenwerking uitgewis-
selde inlichtingen ge-
heim houden, ook wan-
neer het contract niet tot
stand komt.*

Terugbetaling door de verlener van de door de verkrijger gedane investeringen behoren tot de mogelijkheid. De verlener zou evenwel ook veroordeeld kunnen worden tot terugbetaling van de vergoeding die de verkrijger moet betalen wegens verbreking van de handelshuur waarin hij de betreffende zaak uitbaatte of zelfs tot de terugbetaling van het aangegane bankkrediet, minstens de verbrekingsvergoedingen.

Indien het afzonderlijk document de essentiële contractuele bepalingen niet bevat, dan kan de verkrijger de nietigheid van de desbetreffende bepalingen inroepen.

Geheimhouding

De voorgaande bepalingen legden in hoofdzaak verplichtingen op aan de partij die het recht verleent. De plicht tot geheimhouding van de inlichtingen die de partijen uitwisselden met het oog op het sluiten van een commerciële samenwerkingsovereenkomst, rust in praktijk voornamelijk op de verkrijgende partij. De wet voegt er nog aan toe dat de partijen deze inlichtingen slechts rechtstreeks of onrechtstreeks mogen gebruiken binnen de te sluiten commerciële samenwerkingsovereenkomst.

De wet voorziet geen specifieke sanctie voor de overtreding van de geheimhoudingsplicht. De partijen zullen moeten terugvallen op het gemeen recht om een overtreding van de geheimhoudingsplicht te sanctioneren: dit houdt in dat zij de inbreuk, de schade én het oorzakelijk verband tussen beide moeten respecteren.

Dwingend recht - Inwerkingtreding

Tenslotte dient nog opgemerkt te worden dat de bepalingen van de besproken wet van dwingend recht zijn, hetgeen betekent dat partijen er niet kunnen van afwijken.

De Wet is in werking getreden op **1 februari 2006**.

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUSSEL

Rue de Hennin, 67-69 - 1050 Brussel
Tel. +32 (0)2 735 60 08 - Fax +32 (0)2 735 67 78
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® BERGEN

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMEN

Avenue Cardinal Mercier 46 - 5000 Namur
Tel. +32 (0)81 744 204 - Fax +32 (0)81 744 207
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2016 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be